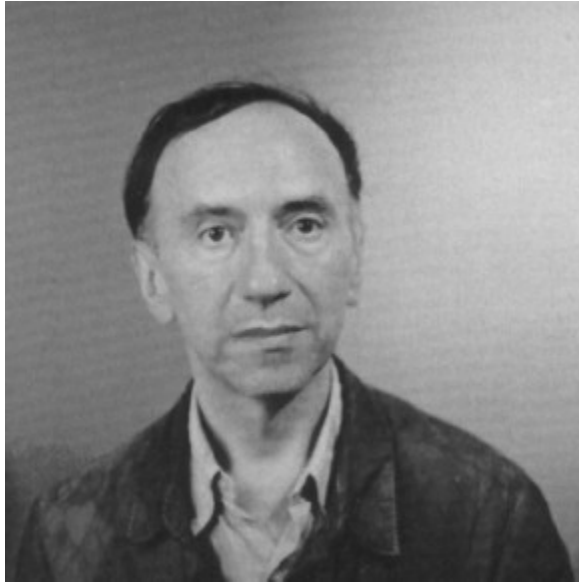

Милан Јелић
**ЈЕЛИСАВЕТИНИ ЉУБАВНИ
ЈАДИ
ЗБОГ МОЛЕРА**

Комедија у два чина

МИЛАН ЈЕЛИЋ, драмски писац, сценариста и редитељ на филму и телевизији, дипломирао је Факултет драмских уметности на одсеку Драматургије. Живи и ради у Београду. Добитник је више југословенских и међународних награда. Прва драма *Сећање на Албионија* изведена је у Академском позоришту у Београду, а драме *Ванцаге* и *Хоћу да будем кромпир* у позоришту „Сусрет”. Првонаграђена драма на конкурс листе „Младост” *Јелисаветини љубавни јади због молера* постављена је на репертоар Атељеа 212 (одиграна 100 пута). Као режисер кратких и дугометражних филмова познат је по делима: *Бубашинтер*, *Тигар*, *Рад на одређено време*, *Недељни ручак*, *Чудна ноћ*. Сценариста је награђеног филма за сценарио у Врњачкој Бањи Још овај пут и косценарист такође првонаграђеног филма *Љубавни Живот Будимира Трајковића*.

Милан ЈЕЛИЋ

**ЈЕЛИСАВЕТИНИ ЛЈУБАВНИ ЈАДИ
ЗБОГ МОЛЕРА**

Комедија у два чина

ЛИЦА:

ЈЕЛИСАВЕТА
МИЛОВАН
ДАРА ОПАЈДАРА
ЧИЧА
ВЕЛИНКА
ЗОРА
МИЛИЈА, продавац
МАЈКА МИЛОВАНОВА

ДЕКОР: Собичак неке бараке. Кревет прекривен шареницом, лавор и бокал, шпорет на дрва, машина за шивење и две шамлице. Икона, кандило. На малом прозорчету завеса од цица на туфне.

ПРВИ ЧИН

ЈЕЛИСАВЕТА:

Будим се из сна. Трачак Сунца ми бије право у граорасте очи. Дан као и сваки други дан. Прилазим прозору и гледам у двориште. Канте за ђубре су још на свом месту, само су нешто пуније него што су синоћ биле. Увек су тамо док их ђубретари не помере за неколико корака лево или десно. Брката комшиница је већ прострла своје рубље на прљавом конопцу.

МИЛОВАН:

Дан као сваки други дан, а ипак изгледа да није. Јелисавета скида папилотне пред огледалом. Коса јој је слаба и не хвата добро. Жртвовала се и папилотне су је жуљале целе ноћи да би данас лепо изгледала. Али коса је остала као и увек – права.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Као ђогат сам –

Мисли Јелисавета и просипа бајату воду из бокала. Да би дошла до чесме у дворишту потребно јој је око двадесет корака. Она их прелази са лакоћом својственом једној олињалој мачки.

МИЛОВАН:

Кад смо већ код мачака, оне се већ мувају око Јелисаветиних ногу. Из очију им вири цигерица. Јелисавета их баш не подноси али је често у дворишту са њима. У ствари воли мачке, али да их гледа. Плаши се и гади мачјих длака јер је некад давно чула да се може од њих и заразити.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ако мачја длака доспе у плућа или јетру добија се неизлечива болест – ехинококус.

Тако је чула и мачке су јој се огадиле. Једном приликом је видела у једном диспанзеру, кад су јој вадили крв из прста, слике различитих органа. Сад јој се мачке мувају око ногу. Шутнула би их али не може. Данас је сасвим другачији дан.

МИЛОВАН:

Комшинице, лепо изгледате данас.

Добацује јој жгољави молер избацујући једну црну мачку из куће.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Како и не би, данас ми је рођендан.

МИЛОВАН:

Честитам, честитам... То се не догађа сваки дан.

Молер јој заводнички прилази и суче брчиће.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Људи се и не рађају сваки дан.

Лупа Јелисавета неке фразе које је прочитала у бабином споменару. Врло често их наопако употреби.

МИЛОВАН:

Честитам, честитам...

Молер је обујми око струка и неком зачуђујућом снагом за то жгољаво тело притисну себи.

Јелисавета се као брани, а у ствари јој мило што се молер мува око ње. Он је чак и пољубио. Могао би да пере зубе „Хигијом” мисли Јелисавета и удаљи се од њега.

Она узима своју канту и полази натраг у кућу. Молер иде за њом.

МИЛОВАН:

Честитам, честитам...

Понавља молер и помамно иде за Јелисаветином сукњом.

Јелисавета улази у свој собичак и затвара врата молеру испред носа. Јамачно је бесан, али шта му она може. Хтела би да се умије и подмије. Ради у поподневној смени. Пакује суве шљиве у једној полу приватној мануфактури.

Милован нежно куца на врата.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Чекајте да се измијем.

Довикује Јелисавета, и пљуска лице водом из цименте. Затим сипа воду у лавор и скида црну блузицу коју радо код куће носи. Са полице узима миришљави сапун, који мирише на ђурђевак и сапуња своје набрекле дојке. Од хладне воде је хвата пријатна језа. Са чупавим пешикиром брише своје дојке гледајући се у огледалу. „Расна женска” – мисли за себе и засмеје се. Тај њен смех прелази у нешто налик на врисак да се молер није могао отети узвику...

МИЛОВАН:

Да ли сте у опасности? Спасићу вас. Могу ли сада да уђем?

Пита је молер и блесаво пиљи у њене – груди.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Могли бисте.

МИЛОВАН:

Надам се да сад могу ући?

Пита молер и улази у собичак гурајући Јелисавету.

Лепо вам је овде. Ето, шта значи женска рука.

Помало поласкана, Јелисавета ставља лонче за кафу на решо. Показује молеру столицу на коју ће да седне. Он седе и уз пут радознано загледа собу, зидове, кревет, шпорет, анђеле на зиду... Молер је први човек који јој је ушао у стан од како се доселила у Савамалу. Док сипа шећер у воду, обузме је неки пријатан осећај топлине и неке чудне сигурности.

МИЛОВАН:

Надам се да нисте удати.

Пита је молер, а као да је ишчупао контра питање из њених уста.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нисам, а ви?

МИЛОВАН:

Нисам, мислим жењен.

Јелисавета се насмеје и окрене да погледа молера. Није тако лош како је у почетку мислила о њему, мало је жгољав, али са добром кухињом за месец дана од њега се да направити пристојан човек.

МИЛОВАН:

Честитам, честитам...

Молер се збунио и тапка левом ногом по поду. Јелисавета сипа кафу у нове шољице.

МИЛОВАН:

Чудно је то да ни име једно другом не знамо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Вала јесте чудно.

МИЛОВАН:

Да ли уз ваше допуштење смем да пушим.

Молер узима цигарету и нуди Јелисавету. Она одмахује главом.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Рекосте да је чудно што ни име једно другом не знамо.

МИЛОВАН:

Да, чудно је што ни име једно другом не знамо. Кафа вам је одлична.

Јелисавета почиње да му прича да ради у одељењу за паковање сувих шљива.

Он је слуша, али му очи ужасриле и гледа је похотљиво. Као да женску у животу није видео. Јелисавети је све јасно али не зна како да га избаци из куће. „Шта ли ће само комшилук да помисли о мени?“ проструји јој кроз главу. У ствари, не би га ни пустила у стан да јој није рођендан. Бар неко да уђе од мушких али молер је превршио сваку меру и постао напастан.

Молер устаје да угаси цигарету и користи прилику да загрли Јелисавету. Она га одгурне али он јој сав зацрвенео прилази и устремљује се на груди. Његова жгољавост јој улије снагу и она га обухвати око струка и избаци напоље.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Примила сам те као пријатеља, а ти одмах хоћеш у кревет, ђубре мушко.

Виче Јелисавета и сузе јој квасе препавице.

Молер се покуњено вуче у своју бараку праћен црном мачком. Ни реч да каже.

Уплашио се, осећа да је крив, шта ли је?

Јелисавети је сад криво. Рођендан јој је, а од јутра се грубијански понела.

Поподне ће да иде и пакује суве шљиве – Вратиће се са посла сама. Устајаће сама...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ипак имам поштење...

Закључи Јелисавета и затвори врата свог собичка.

Чудно ни име му није сазнала. Тужно гледа кроз прозор, па мисли на молера.

Канте за ђубре су још увек на свом месту, само су нешто пуније него синоћ.

Ђубретари их померају за корак два. Из Јелисаветине душе проби се песма:

ЈЕЛИСАВЕТА:

„Суве шљиве и ораси,

ми смо душо сиромаси...
суве шљиве и ораси,
ми смо душо сиромаси.

ДАРА:

Куц, куц.

Чује се глас иза врата.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Слободно за све осим за молера.

Плачним гласом одговара Јелисавета.

Улази Даринка коју скраћено зову Дара, а надимак јој је „Опајдара”.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Здраво Даро Опајдаро.

Скоро се Јелисавета насмеши.

Дара Опајдара не воли да је тако зову али шта може када је свет покварен из дна душе. Чак и од пријатеља доживљава свакодневно душевне болове.

Она одговара Јелисавети.

ДАРА:

Бог ти помогао, дете моје.

Дара у почетку сваког разговора има свечан тон да би већ после извесног времена почела да се прстачки понаша. Надимак потпуно одговара њеној спољашњости. Проста, избечена, танког струка и дебелих ногу... Њено лице крије читаво богатство брадавица и младежа, а ту је и понеки брчић. Није баш тако брката као комшиница која простира веш али је зато интересантнија.

ДАРА:

Дакле, сви осим молера, је ли другарице, који вам је па тај сад?

ЈЕЛИСАВЕТА:

То вам је Даро једна протува која се мува око моје куће и хоће да ми оскрнави огњиште.

ДАРА:

Данашња младеж је ударена мокром чарапом. Просто више не знаш ко је шта. Мушко се пудерише, женско не носи брусхалтере. Докле ће све ово дотерати питам сада ја вас. У моје време се није овако понашало. А што воле да псују, а ти њихови изрази... поменуло се не повратило се.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Климне главом, као да потврђује, а мисли на молера.

Хоћете ли једну кафицу да вам скувам на решоу? До јуче ми није радио па сам га однела једном електричару. Везао човек две-три жице и поправио га врло брзо.

ДАРА:

Вероватно си га однела оном на ћошку. Врло згодан момак.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Допада ти се?

ДАРА:

Јакако. Чак ми се и удвара.

Дара Опајдара се уживела у описивање електричара да је заборавила на Јелисаветино питање поводом кафе, те је ова принуђена да постави поново питање.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Даро, ја питах за кафу али не добих одређени одговор.

ДАРА:

О, извините, може. У ствари већ сам три попила од јутрос али знам да ти куваш добру кафу, а пошто сам љубимац кафе молим те скувај и за мене.

Јелисавета у суштини не воли Дару Опајдарау. Много је, брате, радознала и свуда завирује. Диже поклопац и мирише лонац и шерпе. Хтела би све да види и сазна, да омирише ако може. Рођена је за шиљбока.

ДАРА:

Јуче си кувала пасуљ.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дакако, јуче сам кувала пасуљ.

ДАРА:

Пребранац?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не, већ чорбасти клот пасуљ.

ДАРА:

Ја више волим густ пасуљ са ребарцима.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кад смо већ код тога шта ко воли, ја највише волим молера.

Дара Опајдара се унезверено окреће и гледа у Јелисавету. До тог тренутка је завиривала по орману са намирницама и установила да Јелисавета има малу залиху кромпира и лука.

ДАРА:

Ти волиш молера?

Јелисавета болно уздахне и сруши се на столицу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ви и не знате шта је љубав?

Јелисавета је са Даром на „ви’ јер је млађа од ње, а уз то Опајдара је и политичка личност. Разноси позиве за конференције.

ДАРА:

Е, пиле моје,

Уздише сада Дара.

Како може стара кока да не зна шта је љубав. Ти ниси ставила кафу на решо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нисам. Не могу да се помакнем. Заљубила сам се у молера.

ДАРА:

Јеси ли питала колика му је плата?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Право да вам кажем то ми није пало на памет.

Дара Онајдара се мува и поставља кафу сама на решо.

ДАРА:

Зар си још у несвестици?

Јелисавета жмури и замишља молера. Зашто га је истерала из своје куће?

Никада себи неће моћи опростити такву глупост.

ЈЕЛИСАВЕТА:

О боже, поподне морам на посао.

ДАРА:

Где ти је шећер?

ЈЕЛИСАВЕТА:

На полици.

ДАРА:

Има их две.

ЈЕЛИСАВЕТА:

На средњој...

Дара Онајдара заузета око кувања кафе не обраћа пажњу на Јелисавету коју прождире чежња за молером.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А ни име му нисам сазнала.

ДАРА:

Није ваљда, зар ја да не знам шта је љубав.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Идите и зовите га. Умрећу због њега.

ДАРА:

Боље да си се заљубила у електричара, сигурно да има бољу плату. Друго, много чистији посао ради. Мање би га прала и пеглала. Срце моје, мисли и на своје руке. Кад добијеш подагру као ја, доћи ће ти памет у главу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта је то подагра?

ДАРА:

Гихт.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта је то гихт?

ДАРА:

Јелисавета, ти везе немаш са медицином, бога му пољубим. Гихт, то је запаљење зглобова. Може да буде као реума, а може да не буде.

Дара је љутнута и почела је са безобразнијим изразима. Јелисавета се у себи пита докле ће то дотерати.

ДАРА

Дакле, мисли мало и на професију свога будућег мужа. Не залећи се. Најбоље ти је да се удаш за чиновника који не ради са индигом.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зовите ми молера.

Јелисавета јечи и ваља се по кревету.

ДАРА:

Ију, мала је стварно болесна.

Закључује Дара Онајдара и излази из собе да би позвала молера. Но, убрзо се враћа.

ДАРА:

Како се зове тај молер?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ни име му не знам.

ДАРА:

Како?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Али ћу полудети за њим. Знам да је он молер и да је жгољав, али ми његова жгољавост прија. Иди нађи га како знаш. Станује ту негде у једној бараци.

Дара Онајдара излази.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Волим те, молерчићу мој. Љубави моја ти си мој свет. Дођи донеси ми букет пољског цвећа по могућству да буде јагорчевина. Стисни ме и пољуби у чело. Признајем у потпуности да сам крива због мог данашњег лошег понашања према теби. Грубијански сам те истерала из куће, а сада бих хтела са тобом пред олтар.

Дара Онајдара се сва задувана појављује на вратима.

ДАРА:

Нема га. Цимер каже да је отишао да мала једну апотекарницу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ох, истопићу се.

ДАРА:

Сећам се и ја сам слично патила за једним човеком. Упознали смо се у возу баш на граници. Он био Турчин. Пушили смо тако његове цигаре и гледали се. Ја онда шверцовала чај за Турску, а он магнетофоне из Немачке. Стисао нас страх док цариници нису прошли. После смо се смејали и растали. Од онда сам стално мислила на њега. Бар да сам му адресу узела. Ни име му нисам сазнала.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Сестро, иди и пронађи молера иначе ћу ти издахнути.

ДАРА:

Где, како?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Било како. Извини му се у моје име за моје данашње понашање. Погледај код апотекарнице.

Дара Онајдара опсује нешто себи у браду и слегне раменима. Увек је изигравала наводацику, бар да је себе средила у животу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Она је од оних за које кажу: „туђа срећа”.

ДАРА:

Идем, идем, доведићу ти молерчића, твог замазаног слинавка.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Иди, иди и доведи ми моју једину љубав.

Шапуће и замишља како јој молер доноси букет цвећа претежно са јагорчевинама. Боже, кад само помисли да мора на посао, а рођендан јој је.

Неко улази без куцања. Јелисавета у погрбљеном старчићу препознаје свог стрица, надрилекара и травара са Проклетија.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Чича, ти ли си?

ЧИЧА:

Ја сам, кћери. Сва си испијена и бледа. Изгледаш као да те буба шваба испљунула. Чича ће теби да препоручи разне траве и травице за брзо оздрављење. Разне биљке за разне болести, од маслачка до мајчине душице, од жалфије до конопље...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Данас ми је рођендан, чича.

ЧИЧА:

Баш штета, ништа ти нисам купио.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нема везе, главно да смо наши.

Чича такође воли да завирује по кујни и отвара шерпе и лонце. Леви брк му се насмеши.

ЧИЧА:

Јуче си кувала пасуљ.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да, јуче сам кувала пасуљ.

ЧИЧА:

Пребранац?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не, већ чорбаст клот пасуљ.

ЧИЧА:

Ја више волим густ пасуљ са сланином.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кад смо већ код тога шта више волим, ја највише волим молера.

ЧИЧА:

Ког молера? Шта ће ти он?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ви и не знате шта је љубав.

ЧИЧА:

Даће ти чича један рецепт за спремање трава па ће ти све проћи као руком однесено.

Чича са Проклетија пребира нешто по својој шареној торбици, а Јелисавета замишља како пере молерове гаће.

ЧИЧА:

За тебе је, срце моје ланена кашица.

ЈЕЛИСАВЕТА:

За мене је молер.

Плаче и начисто пада у кревет.

ЧИЧА:

Ланена кашица се прави од ланеног семена или још боље од ланеног лишћа а најбоље од свежег посног ланеног брашна.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кад ме притиснуо на чесму, гурнула сам га, а сада се кајем.

ЧИЧА:

Окрутнице! У ланено брашно, стално га мешајући, постепено се додаје врела вода док се не добије житка кашица. Топла цицвара се разлије на парче чистог белог фланела и превије на чир, апсцес (загној), урасли нокат, загнојену ногу, доњи трбух, полни орган...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ију, чича, какве безобразне ствари изностите предамном, вашом сестричином. У осталом, шта ће мени ланена цицвара?

ЧИЧА:

Добро, онда је помешај са слачицом.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Где ли је та Дара Опајдара?

ЧИЧА:

Тако помешану кашицу употребљавати против разних обољења органа за дисање у облику облога, али се мора бити врло опрезан, јер мада ланена слуз и ланено уље ублажују разне упале, слачица делује сасвим супротно. Она изазива топлину, црвенило и бол, а ако се остави да стоји дуже време може проузроковати мехурове и ране.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Па где ја да стављам ту цицвару?

ЧИЧА:

На мозак. Шта ме прекидаш. Да си паметна, не би се заљубила у молера него у травара.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Што не долази Дара Опајдара.

ЧИЧА:

Ланена слуз је бљутаваог укуса, због чега је неке особе не подносе. Додатком слатког корена укус добијене слузи није бљунав већ слadak или боље рећи сладуњав и отужан, тако да га многе особе не подносе, а неке чак и поврате после узимања ове слузи.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Изгледа да си ти чича гладан?

ЧИЧА:

Јесам. Био сам на пијаци па ништа нисам јео читавог дана.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Иди сипај пасуља и не лупај више о травама. Оне ми не могу помоћи.

ЧИЧА:

Ти, Јелисавета и не знаш како се бере лан.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Уопште ме не занима.

ЧИЧА:

Почетком лета пре потпуног сазревања, лан се почупа, остави у руковетима, сноповима и у крстинама да дозри, па се затим семе омлати, а стабљика преуређује за добијање влакна.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дивно, баш ме радује. А сад пасуљ у шаке и једи.

Чича одлази и узима пасуљ. Седне у ћошак и мљацка.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И ако ми још једанпут поменеш ланену цицвару, главачке ћу те избацити па макар ми и стриц био.

Док чича мљацка пасуљ у ћошку, Јелисавета замишља молера. Најзад у собу утрчава Дара Опајдара.

ДАРА:

Кажу драгичка, нашла сам га.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Где је?

ЧИЧА:

Јелисавета је на ивици онесвешћивања.

ДАРА:

Само што није дошао.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Онесвестићу се.

ДАРА:

Треба да измалтерише једно парче апотекарског шпајза па ће да дође.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јао, како да се понашам кад наиђе?

ДАРА:

Природно.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта си му рекла, до бога милога, зашто сам га звала?

ДАРА:

Објаснила сам му да си га тражила јер ти је хитно потребан! Него Јелисавета која је оно особа што мљацка у ћошку?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Чича са Проклетија, травар и надрилекар. Једе пасуљ.

ДАРА:

Је л' то онај што су новине писале о њему?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Није али се познају.

ДАРА:

Право да ти кажем, ја верујем у траве.

Јелисавета се предаје судбини и заклапа очи. Једва чека да дође молер.

ДАРА:

Не допада ми се твој молер. Много штркљав.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Их, без везе. За недељу дана га сестра угоји за десет кила, па после нађи лепшег у Савамали.

ДАРА:

Ево га. Чујем кораке. Ја идем са чичом да расправљам о лековитости трава, а ти са молером среди ствар.

Молер куца на врата.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Могли бисте вас двоје и да изађете.

Чича и Дара се пријатељски гледају, излазе, а молер улази са букетом цвећа.

МИЛОВАН:

Други пут, добар дан.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И вама.

Јелисавета лежи у кревету и трепће.

МИЛОВАН:

Изволите ово цвеће. Пољско цвеће са јагорчевинама.

Јелисавета се тргне и гледа у молера заљубљено.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јагорчевине?

МИЛОВАН:

Зар их не волите?

ЈЕЛИСАВЕТА:

О, не, напротив. Много их волим. Чак их обожавам. Наиме, јагорчевине су моје омиљено цвеће.

МИЛОВАН:

Госпођице Јелсиавета, ја сам срећан што сам вам донео пожељно цвеће.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ја сам такође срећна и уједно се извињавам вашој личности за моје данашње недолучно понашање. Нисам смела да вас истерам али ми се омакло. Ја сам иначе веома васпитана особа и таква би желела да останем у вашој драгој успомени.

МИЛОВАН:

А не, ја сам крив за све. Понашао сам се веома дрско и избацивање је следило као правична последица.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не, не ја сам крива за све.

МИЛОВАН:

Како год хоћете али ја сам ту. Узмите ово цвеће.

Јелисавета узима цвеће и мирише га. Преврће очима од неочекиване и благолагољиве среће.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Много лепо мирише.

МИЛОВАН:

Јесте, и ја сам то исто приметио.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Молим вас узмите овај букет пољског цвећа са јагорчевинама што сте ми га малочас донели и ставите га да не увене. А те увеле хризантеме из тегле баците кроз мој прозор у двориште.

Молер испуњава Јелисаветину жељу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Молим вас да се више не љутите на мене.

МИЛОВАН:

Нисам ни био љут.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да вам скувам кафу?

МИЛОВАН:

Нека хвала. Морам одмах да идем. Апотекарица ме чека да наставим са радовима на њеном шпајзу. Нисам одавно срео тако нервозну жену. Тако ме данас измалтретирала да сам хтео начисто да напустим свој иначе омиљени молерски занат.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пређите у електричаре.

Кликну Јелисавета али се одмах покаја што је то рекла.

МИЛОВАН:

Мени је и овако добро.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Извините, шалила сам се. Мени се баш допада молерски занат.

МИЛОВАН:

Молери су најпоштенија сорта на свету.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Варујем вам из дна душе.

МИЛОВАН:

Него зашто сте ме звали? Другарица ми рече да је нешто хитно.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Била сам на ивици смрти.

Трепће Јелисавета и прождире молера очима.

МИЛОВАН:

О, свевишњи, зар таква лепота да умре.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Позвала сам вас да ми кажете како се зовете. У оном болесничком стању

нешто ме копкало како вам је име.

МИЛОВАН:

Па да, ми се и не познајемо званично. Виђали смо се свакога дана и као добре комшије једно другом климали главом или необавезно изговарали „добар дан”.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесте, кад сте ме зграбили на чесми ми смо се поближе упознали и зближили.

МИЛОВАН:

Шта мислите како се ја зовем?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Опростите али не могу да погодим.

МИЛОВАН:

А ви сте...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Погађајте мало.

МИЛОВАН:

Реците сами јер немамо времена.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јелисавета. Ја сам Јелисавета.

МИЛОВАН:

Красног ли имена! Баш се слаже са мирисом јагорчевине које сам вам донео.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Молим вас, реците ми ваше име.

МИЛОВАН:

Најобичније што се замислити може. Но, погодите сами.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Малочас рекосте да немамо времена.

МИЛОВАН:

Добро, зовем се Милован.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Красног ли имена. Допада ми се. Ко вам је био кум, изгледа да је то била отмена личност из ваших кругова.

МИЛОВАН:

Ма какви. Кум ми је био шустерски калфа. Да сам био сам себи кум не бих се тако наденуо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Него како, има ли лепшег имена од Милована.

МИЛОВАН:

Нема лепшег имена од Јелисавете. Али ја бих волео да сам неки Небојша или Дејан, Драгован или Манојло.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ма оставите сада та ружна имена. Смем ли овако у индискрецији да вас питам колика вам је плата.

МИЛОВАН:

Како кад.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Одлично. И више него што сам мислила.

МИЛОВАН:

Па да идем ја...

Јелисавета пружа руке према Миловану, хоће да га заустави да не иде. Куда ће када га воли из дна своје чисте душе. Зна ли он да га она толико воли.

МИЛОВАН:

Аувидерсен.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Одлазите, а не знате шта губите.

МИЛОВАН:

Знам да губим посао. Апотекарица ће ме избацити и неће ми платити.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Што су сурове те апотекарице.

МИЛОВАН:

Ја одиста морам ићи али ћу други пут доћи.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ако одете, умрећу.

Милован зграњено гледа у Јелисавету која из кревета пружа руке ка њему.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Само ме ви можете спасити.

МИЛОВАН:

Како? Реците ми и све ћу учинити.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не иди Миловане, остани овде.

МИЛОВАН:

Апотекарица је много опасна женска, Јелисавета.

ЈЕЛИСАВЕТА:

У реду. Онда идите и не враћајте се више.

МИЛОВАН:

Нема смисла да те оставим на цедилу. Гадно је кад је човек сам а болестан.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесте, а ја сам сама и тешко болесна.

Стоља се чује Дара Опајдара која куца на врата и виче.

ДАРА:

Смемо ли ући унутра? Назепшићемо.

ЧИЧА:

Много хладно напољу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дабогда назебли и добили јевтику. Шта сте сад навалили у најсуднијем часу.

Дара Опајдара и Чича са Проклетија улазе у собичак.

МИЛОВАН:

Е, па пошто има ко да те чува, ја идем.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да богда вас бог укочио.

Проклиње Јелисавета сва бесна ко рис недужну Дару и невиног Чичу.

Милован се рукује са свима редом, а Јелисавету љуби у руку. Она га очајнички гледа и скоро да заплаче.

МИЛОВАН:

Довиђења Јелисавета.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Довиђења Миловане.

Чичи и Дари није јасно зашто су криви.

МИЛОВАН:

Збогом свима.

Каже Милован и излази.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане!

Крикне Јелисавета и падне у постељу.

Дара Онајдара јој масира леву руку. А Чича са Проклетија вади неко корење и потура јој под нос. Да ли због тога или сасвим природно Јелисавета долази к свести и бело гледа у таваницу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ви сте га отерали, уштве једне. Да бог да вас караконцуле јахале целу ноћ по кукурузу и купусу, па вас тек певци својим кукурикањем у зору ослободили.

Чича се крсти и пљуцка. Дара виче „далеко било”. Сви су уплашени и непријатно им је због настале ситуације.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јадна, нећу моћи ни на посао.

ДАРА:

Јелисавета, да ти спреми нешто твоја Дара за ручак?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нећу. Ви сте узрок моје пропасти на љубавном пољу. Да нисте ушли ја бих сутра била у венчаници. Овако...

Чича са Проклетија прилази Јелисавети и извињава се што је био кривац у заједници са Даром Онајдаром, али не мари, он има толико трава које могу поправити грешку. Једне траве је могу излечити од љубавних патњи, а друге натерати молера Милована да се приклони њеним жељама. Чича јој прича о травама а Јелисавета сања о молеру.

Јелисавета не верује надрилекарству било које врсте. Нарочито не верује Чичи са Проклетија који је у гроб отерао своје пацијенте. Јелисавета почне да смишља трик којим би молера још више везала за себе. Она устаје из кревета и одлази до сталаже.

ЧИЧА:

Ја сам гладан. Јео бих пасуља.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Једи, чича, сипај му Даро.

Јелисавета узима теглицу са пудером и пуфну те почне да пудерише лице.

ДАРА:

Шта ће ти то белило?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Мани ме, жено и једи пасуљ са чичом. Ја имам свој план и спровешићу га.

Док Чича и Дара срчу пасуљ у ћошку, Јелисавета пудерише и руке до лаката. Треба да изгледа бледа као од болести. Онда почиње да певуши тихо, а затим све јаче песму „суве шљиве и ораси, ми смо дико сиромасијжж. Ваљда под утицајем песме Чича почне да плаче као дете. Јелисавета пева и зло не мисли. “Суве шљиве и ораси ми смо дико сиромаси.”

Јелисавета се сва напудерисала и поново легла у кревет. Изгледа бела као смрт.

ДАРА:

Ништа не разумем зашто се мазала пудером.

ЧИЧА:

Певај кћери, певај ону песму.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пусти ме чича, једи пасуљ, а сутра дођи на подварак.

Јелисавета зове Дару да јој у поверењу каже шта да учини. Треба да зове молера од апотекарице и да му каже да је Јелисавета пред смрт. Нека остави ипајз, може га довршити и сутра а апотекарица нек има мало милости према љубавним стварима.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Баш је љубазна ова Дара Опајдара те је отишла да зове молера Милована. Што је досадан овај Чича, још увек плаче у ћошку.

Јелисавета се гледа у огледалцету како ће да делује као мртвац. Изгледа да је задовољна па се смејуљи.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Верујем да ће Милован доћи и схватити све моје душевне болове због љубави према њему. Уосталом, он је сам крив, што ме је код чесме онако зграбио. После сам морала да мислим на њега и да патим.

Молер дотрчава сав задихан. Кад види Јелисавету напудрену као смрт крикне и падне на постељу поред ње.

МИЛОВАН:

Нећеш ми ваљда умрети, јагорчевино моја?

Дара и Чича стоје крај врата да би изашли ако буде потребно.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане, зашто ме мучиш?

МИЛОВАН:

Ја тебе мучим? Како?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не волиш ме. Зато сам и у постељу пала.

МИЛОВАН:

Није истина. Волим те од оног трена кад сам те видео на чесми са кантом у

руци.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Гле, волиш ме, а напушташ.

МИЛОВАН:

Морао сам да завршим апотекаринин шпајз.

ДАРА:

Шта ли апотекарица држи у шпајзу?

ЧИЧА:

Сигурно неке траве.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Доста ви тамо. Миловане, кажи ми нешто лепо.

МИЛОВАН:

Шта да ти кажем?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Видиш ли како сам бледа.

МИЛОВАН:

Критично бледа.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Е, па то је због тебе. Нико те није волео као ја.

МИЛОВАН:

Јагорчевино, волим те.

ЈЕЛИСАВЕТА:

О, хвала ти. Сада је крај мојим љубавним мукама. Венчаћемо се, основати дом, имати децу...

МИЛОВАН:

Какво венчање?

Чуди се Милован.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да, рекао си да ћемо се венчати.

МИЛОВАН:

Ко то рекао?

Молер се опире и каже да није обећао Јелисавети брак. Међутим, ништа му не помаже јер Јелисавета има два сведока да јој је обећао венчање. Она је спокојна, док Чича са Проклетија пева: „Суве шљиве и ораси“.

Милован је скроз збуњен али таква му је судбина, мораће да се ожени Јелисаветом. Тако сви заједно певају и пију вино што је Чича са Проклетија донео. Таква је Милованова судбина, те сви заједно певају: „Суве шљиве и ораси“.

КРАЈ ПРВОГ ЧИНА

ДРУГИ ЧИН

ЈЕЛИСАВЕТА:

Лежи у кревету

Куку што ме боли глава. Просто пуца на два дела као дулек кад се откотрља низ Јулино брдо па се заустави у Маринковој бари.

Устаје и прилази лавору. Узме пешкир и влажи. Поново леже у кревет.

Ставља пешкир на главу

ГЛАС:

Споља

Продајем лозови! Срећа загарантована.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Бежи са лозови. Дакле, дечки, што ме боли глава. Располутила се и умрећу. Осећам да смрт куца на врата ове моје страћаре. Али нисам за боље. Рођена сам да станујем у избама и да ми је муж молер.

ГЛАС:

Споља

Ко не купи лоз од мене нек га јуре жене. Ко не купи лозови од чика Драшка, он је вашка...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Окани се море драња. Видиш да ме боли глава. Свака бука ми смета, а ти се дереш ли дереш па све у четрнаест. Човек не може да дремне.

ГЛАС:

Споља

Ко не купи срећку пољубио мечку.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Сад ћу да ти покажем, дртино једна, шта значи набодена мечка.

Устаје и излази на врата. Виче

Марш, марш... Чело ми пуца, само што се не онесвестим, а ти се раскокодакао...

ГЛАС:

Споља

Кумо, не дери се на мене.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Тише

Иди на друга врата.

Поново улази. Мења облогу. Леже поново у кревет

Где је тај Милован?

Зачује се куцање на врата.

МИЛОВАН:

Споља

Јел слободно, голубице моја?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесте.

МИЛОВАН:

Донео сам ти поклон, Јелисавето моја.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ох, што је велики.

Узме кутију од Милована

Смем ли да га развијем?

МИЛОВАН:

Само навали.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да те пољубим.

МИЛОВАН:

Немој.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зашто?

МИЛОВАН:

Па знаш.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не знам, сестре ми.

МИЛОВАН:

Узбудићу се па после...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ако, ако...

МИЛОВАН:

А то би хтела, ђаволице једна. И дан хоћеш да искористиш за безобразне ствари.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шалим се. Није ми ни до чега. Одвиј ти овај поклон. Је ли, Миловане, мужу мој... Да није ово велика кутија, па у њој мања кутија, па у мањој још мања. Кад развијеш папир, онда најмања?

МИЛОВАН:

Није. Размотај сама.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Де кажи ми шта је унутра.

МИЛОВАН:

Погоди.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пољуби ме па ћу да погодим. Глава ме боли. Прска. Као кад тиква падне на калдрму па се расцепи.

МИЛОВАН:

Отвори, жено.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ја сам болесна.

МИЛОВАН:

Не би се рекло. Румена си у лицу. Рујна зора.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Баш ти хвала на комплету.

МИЛОВАН:

Шта то значи?

ЈЕЛИСАВЕТА:

То ти је кад неко нешто повољно каже о некоме.

МИЛОВАН:

А ја сам мислио да је то кафа са ратлуком.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кад смо већ код кафе, скувај ми једну. Миловане умреће ти женица. Шта ћеш после сам самцат на овом ружном свету. Удовац...

МИЛОВАН:

Далеко било.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Скувај ми кафу.

МИЛОВАН:

Нећу док не отвориш поклон.

Јелисавета развија хартију са кутије. Отвара. Извлачи велику лутку купљену у Италији.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Куку, што је лепа.

МИЛОВАН:

Знао сам да ће ти се допасти.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Колике трепавице има. Трепавице морске пијавице.

МИЛОВАН:

Луче моје, сад ће теби Милован кафу скувати.

Милован се мува око решоа, а Јелисавета загледа лутку.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јел' из Италије?

МИЛОВАН:

Лично. Са Понте роса. Марка Италијана.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дивна је.

МИЛОВАН:

Лепа је као ти.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хвала, Миловане.

МИЛОВАН:

Купио сам је од Богољуба. Жена му Миланка била у Италији и донела три лутке.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Има мало дречаву хаљину.

МИЛОВАН:

Богољуб каже да му је Миланка рекла како је чула да у Италији трговци причају како је таква боја најмодернија у задње време.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Може да буде.

МИЛОВАН:

Кафица само што није готова.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Колико си је платио?

МИЛОВАН:

Није важно. Купио сам је јер су данас младенци.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Младенци?

МИЛОВАН:

Да, младенци.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Изгубила сам календар па не знам ни кад је који дан, а да не причамо о празницима. Сутра да ми купиш у цркви календар.

МИЛОВАН:

Хоћу, хоћу... Данас су младенци. Богољуб ми понудио лутку, а Миланка нахвалила. Најдраже ми је зато што ти се допала.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Метнућемо је на кревет преко шаренице. Сви ће да нам завиде, на челу са Велинком и Зором.

МИЛОВАН:

Нису ми много наплатили. Додуше нисам платио у новцу. Омалаћу Миланки две собе и нужник.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дај ту кафу.

Мирован сипа кафу Јелисавети и себи. Седе поред ње и срчу кафу.

МИЛОВАН:

Волео бих да имамо овако лепу ћерку.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И ја.

МИЛОВАН:

Богољуб каже да се зове Нила Пици.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Срам те било. Како смеш да говориш такве безобразлуке.

МИЛОВАН:

Али, Јелисавето, тако ми је Богољуб рекао.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Безобразан си. У ствари тај Богољуб је...

МИЛОВАН:

Оставимо Богољуба на миру. Кажем ти да бих волео да имамо децу.

ГЛАС:

Споља

Кишобрани поправљамо. Лонци, шерпе крпимо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Боже, сад овај са кишобранима.

МИЛОВАН:

Шта?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Малочас се драо један са лозовима, а сада овај са кишобранима. Отерај га.

МИЛОВАН:

Човек ради свој посао.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А што мене боли глава?!!

МИЛОВАН:

Твој проблем. Он мора да заради. Има жену, децу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Отерај га или ћу отићи из ове луде куће. Рекла сам ти да нећу да понављам.

Боли ме глава. Распада се. Пила сам аспирина, а ништа не помаже. Свака бука ми смета. Стављам облоге од мокрог пешкира на главурду али ништа.

МИЛОВАН:

Немам право да отерам човека.

ГЛАС:

Споља

Кишобрани поправљам.

Јелисавета скаче са кревета као помахнитала и отвара врата.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Набићу ти кишобране и сунцобране у уста ако још једном викнеш.

ГЛАС:

Споља

Оштримо ножеве.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Види га, Миловане, какав си то муж? Чика ме. Слушај ти мелезану, набићу ти шерпу у ... уста ако будеш пуштао те твоје гласине.

ГЛАС:

Споља

Добро, добро, не љути се, газдарице.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И да те нисам видела више својим очима.

ГЛАС:

Да бог да ме видела туђим.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Марш ђубре.

Улази. Наслања се на врата.

Умирем. А ти, Миловане, баш те боли нешто за мене.

МИЛОВАН:

Хајдемо код лекара.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта знају лекари? Преписаће ми аспирин.

МИЛОВАН:

Онда лези и одмарај се. Проћи ће од себе.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дошао је крај.

Јелисавета се умива на лавабоу, Милован намешта лутку.

МИЛОВАН:

Пази, има и гаћице.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ко?

МИЛОВАН:

Лутка.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Је ли како да је зовемо?

МИЛОВАН:

Не знам.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хајде онако безобразно. Како беше?

МИЛОВАН:

Које?... А... Нила Пици.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ха, ха, ха... Матор па још враголаст. Зато те и волим што си луд.

МИЛОВАН:

Баш ми уопште није криво што сам Нилу Пици купио од Богољуба и Миланке. Поштени, брате, људи. Нисам ни очекивао да ћемо добити лутку са гаћицама.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Сви ће нам завидети на челу са Велинком и Зором.

МИЛОВАН:

Ти их, Јелисавето, позови на кафу и намести ову госпођу лутку на сред кревета. Уздигни је мало ако треба да се боље види.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Море не брини, напеналићу ја Нилу Пици на сред среде па ће да се види из десетог дворишта. Ујутру ћу као да је сунчам на прозору. Колико да поцрни. А кад дођу оне ја ћу јој пресвлачити гаћице.

МИЛОВАН:

Одлично.

Јелисавета се враћа на кревет и узима лутку у наручје.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И тако, кажеш данас су младенци.

МИЛОВАН:

Јесу, жено, младенци. Ти заборавила.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Како и не би кад немам црквени календар. Хиљаду пута сам те молила да одеш код Аркадија у Петкину цркву и купиш га. Ко зна колико сам грехова можда починила у незнању.

МИЛОВАН:

Одмах, идем.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Је л' имаш паре?

МИЛОВАН:

Откуд ми.

Јелисавета вади из чарапе паре и даје му.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Узгред купи у бакалници цимета, вешплава, шећера, брашна и фарбу за јаја. Сутра ће ми Даринка донети из Обреновца сто комада јаја. Обојићу их да буду најлепша у целом комшилуку. Појешће се Велинка и Зора.

МИЛОВАН:

Јелисавето, све би било у реду сем једнога...

Милован нагло излази.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане! Шта то промумла?

Милован отвара врата и промумла.

МИЛОВАН:

Купићу ти све што тражиш.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Де, зови Велинку и Зору на кафу.

МИЛОВАН:

Хоћу, голубице моја.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Прво да наместим лепо шареницу и госпођу Нилу Пици да ставим на средину.

Ставља лутку

Што се распиштољила. Зна женска светске манире. Није цабе из Италије.

Јелисавета намешта кућу. Чисти. Премешта хоклице. Ставља цезву на решо.

ГЛАС:

Стоља

Продајем куваре и сановнике. Вечите календаре, хороскопе и гатаре у длан и кафу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ал' су досадни ово продавци.

Гласније

Не треба.

Јелисавета свлачи блузу и испод кревета узима другу. Нема брусхалтер.

ГЛАС:

Споља

Можда ће газда да купи.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Газда није ту.

ГЛАС:

Споља

Значи сама си.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесам па шта?

Човек нагло улази у собу. Носи ранац са књигама. Обучен је као провинцијалац.

ЧОВЕК:

Ћао, мала.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Како смете да улазите, кад вас нисам пустила.

ПРОДАВАЦ:

Зар се не стидите пред мушкарцем са голим грудима да стојите?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Којим мушкарцем? Хе, хе, је... Где ви видите мушкарца?

ПРОДАВАЦ:

Обуци, жено, ту блузу иначе ће се зло догодити.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А шта ако нећу. Ја сам у мојој кући.

ПРОДАВАЦ:

Силоваћу те.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дај боже ако може.

ПРОДАВАЦ:

Ти се шалиш?

Јелисавета облачи блузу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Наравно да се шалим. Имам мужа и сасвим ми је довољно мушкараца у кревету.

ПРОДАВАЦ:

А не знаш мене. Мајстор сам за секс.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Баш ме брига и напустите моју кућу.

ПРОДАВАЦ:

Што имаш груди!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Лепе су, а? Човече, што си запенио.

ПРОДАВАЦ:

Повалићу те у кревет.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Викаћу.

ПРОДАВАЦ:

Зовем се Милија и све жене ме траже. Која једном са мном спава, зове ме бар недељно на визиту.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кажем ти, човече, имам насртљивог мужа. Још ми ти требаш?

ПРОДАВАЦ:

Лажеш. Муж ти је млакоња. Не зна он. Видим ја по теби. Ти си незадовољна жена. Из очију ти вири...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ви сте превршили сваку меру. Напоље. Шта мени вири из очију? Ђубре једно...

ПРОДАВАЦ:

Силоваћу те...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Наићиће Велинка и Зора.

ПРОДАВАЦ:

Баш ме брига.

Продавац навали на Јелисавету.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ала си навалио к'о мутав. Пусти ме.

Човек је гура ка кревету љубећи је. Откопчава јој блузу и хоће да је скине.

Јелисавета се грчевито брани. Он је поваљује на кревет. Мумла.

ПРОДАВАЦ:

Лутко моја.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пази на праву лутку. Из Италије је. Немој случајно да је сломијеш. А да знаш да су Велинка и Зора пред вратима.

ПРОДАВАЦ:

Шта ме брига за лутку из Италије. Како се зове?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нила Пици. И не уједај кад љубиш.

ПРОДАВАЦ:

Нећу не брини.

Зачује се куцање о врата. Женски гласови.

ЖЕНСКИ ГЛАС:

Јелисавето!

Јелисавета одгурује продавца. Намешта блузу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ево ме.

ПРОДАВАЦ:

Штета. Те жентураче увек ми покваре.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Лоше си среће.

Јелисавета отвара врата. Улазе две оштроконце, Велинка и Зора.

ВЕЛИНКА:

Добар дан, Јелисавето.

ЗОРА:

Добар дан, Јелисавето.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Добар дан Велинко и Зоро. Само уђите. Господин продаје књиге. Баш је стигао и ја бирам.

ПРОДАВАЦ:

Ја сам Милија. Продајем куваре, сановнике и све књиге што могу да заинтересују савремену жену.

ВЕЛИНКА:

Ја верујем у снове.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Сместите се молим вас.

ЗОРА:

Хвала, Јелисавето.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Кафица ће бити скоро готова.

Јелисавета се мува око решоа. Продавац гледа Велинку и Зору.

ПРОДАВАЦ:

Да ли су госпође заинтересоване?

ВЕЛИНКА:

Ја сам госпођица.

ПРОДАВАЦ:

Пардон, извините.

ЗОРА:

Ја сам распуштеница.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Господине, рекосте да журите.

ПРОДАВАЦ:

О, да. Одмах идем.

ВЕЛИНКА:

Па, дођите сутра код мене са књигама.

ЗОРА:

И ја бих нешто купила.

ПРОДАВАЦ:

У реду. Госпођа Јелисавета, изгледа неће ниједну књигу да купи.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Тренутачно нисам заинтересована.

ПРОДАВАЦ:

Дођавола, извините.

ВЕЛИНКА:

Дођавола, трећа кућа од ове.

ЗОРА:

Одмах до треће куће. Жуте фарбе. Кажу да је жуто боја љубоморних.

Продавац излази. Јелисавета сипа кафу у шољице.

ВЕЛИНКА:

Згодан је.

ЗОРА:

Богами.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ништа нарочито.

ЗОРА:

Богами.

ВЕЛИНКА:

Ја ћу сутра да бирам књиге. Морам вам признати да ми се господин продавац књига необично допада. Одувек сам волела интелектуалце.

ЗОРА:

И ја.

ВЕЛИНКА:

Али ти си већ била удата. Пусти мене да се удам.

Јелисавета се мува око лутке да би ове две приметиле. Оне међутим причају о браку.

ЗОРА:

Обе смо удаваче. Нисам ти крива што си уседелица.

ВЕЛИНКА:

Значи и ти баш баци око на господина са књигама?

ЗОРА:

Да, званично.

ВЕЛИНКА:

Увек си ми кварила.

ЗОРА:

Гле, лутка.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесте, из Италије. Нила Пици.

ВЕЛИНКА:

Што је лепа. Трепавице морске пијавице.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Има и гаћице. Кад се упишки мењамо их.

ЗОРА:

Божанствена је. Је л' то уместо деце?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта?

ВЕЛИНКА:

Ништа, Зора се шалила.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта је рекла?

ВЕЛИНКА:

Допада јој се. Има красну хаљиницу и све у свему је дивна као написана.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зоро, шта си рекла?

ЗОРА:

Рекла сам да ли ти је лутка уместо деце.

Јелисавета са лутком седне немоћно на кревет.

ВЕЛИНКА:

Јелисавето, Зора се то само шали. Није мислила...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Знам шта је мислила. Не адвокатиши кад те нико не тражи за браниоца! Тачно знам шта је мислила.

ЗОРА:

Па, прича се да не можете да имате децу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта се кога тиче шта можемо, а шта не можемо. Можда ми нећемо. Можда немамо жеље. Је ли тако?

ВЕЛИНКА:

Тако је.

ЗОРА:

Откуд ја знам. Само да комшилук прича, прича...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Немају чиме да испирају уста.

ЗОРА:

Још их само занима с које стране ветар дува. У ствари ко је кривац што деце немате. Једни мисле да си ти, а други да је Милован. Већина тврди да си ти јалова.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зар то причају?

ЗОРА:

Јесте, и то стално.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Боже...

ВЕЛИНКА:

Зора неће да лаже. Све је сушта истина. Кад зине, никад лаж не изговори. Таква је од кад је познајем. Не бих се ни дружила са њом да је другачија. Дакле, и ја сам чула оштроконђе из нашег комшилука како те оговарају.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Сад ми је јасно. Много чега ми је јасније.

ЗОРА:

Немој ми узети за зло што сам ти све рекла. Боље је да знаш. Је ли тако,

Велинка?

ВЕЛИНКА:

Сасвим. Тако је, Зоро.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Устаје

Сад ми је јасно зашто су ме жене из комшилука гледале у стомак. Мислила сам да је то због тога што се можда гојим. И сама сам себе посматрала у огледалу. Ни на памет ми није пало да оне проверавају јесам ли трудна.

ЗОРА:

Него кад смо код тога, ко је крив што...

Јелисавета прострели Зору погледом. Велинка хоће да забациури.

ВЕЛИНКА:

Могла би Зора да ти погледа у шољу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ништа ме не интересује.

ЗОРА:

Не занима те ни да ли ћете добити децу?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Не. Али можеш да ми вирнеш у шољу. Интересује ме да ли ћете се удати Велинка и ти. Да ли ће се неко преварити и узети вас за жене? Сумњам...

ВЕЛИНКА:

Ију, што је безобразна.

ЗОРА:

Све нероткиње су такве.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Марш напоље, караконцуле две!

ВЕЛИНКА:

Фуј, јалова Јелисавета.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Напоље, иначе ће метла да ради.

ЗОРА:

Смири се, жено!

Јелисавета вади метлу иза шпорета и изјурује Велинку и Зору.

ВЕЛИНКА:

Простакуша, истерује госте.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Напоље, испичутуре уседеличке и распуштеничке. Дошле да проверавају...

Јелисавета затвара врата за њима. Наслања се на врата.

ЗОРА:

Стоља

Јалова, јалова...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Тихо

Џукеле једне...

Стоји са метлом наслоњена на врата

Дошле да ме ждери. Уосталом, шта је кога брига зашто Милован и ја немамо децу? Није их донела рода и готово.

Плаче

Зар да се убијем због тога?

Пауза

И уопште како могу да знам зашто нисам остала у другом стању. Комшилук се интересује што нисам затруднела. Све би да оњуше.

Споља се чује куцање, а затим глас.

ПРОДАВАЦ:

Споља

Госпођа Јелисавето!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ко је?

ПРОДАВАЦ:

Споља

Милија.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Који Милија?

ПРОДАВАЦ:

Споља

Продавац књига разних.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Брише сузе.

А ти си, шта хоћеш?

ПРОДАВАЦ:

Споља

Да ми није можда остала која књига као сановник на пример?

Јелисавета склања метлу. Прилази лутки и поправља јој косу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Није. Ко зна где си је оставио.

ПРОДАВАЦ:

Споља

Хвала вам, госпођо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Звала бих вас унутра али ће ми муж доћи па шта ако вас затекне у кући као непознату особу.

ПРОДАВАЦ:

Споља

Довиђења.

Улази Милован

МИЛОВАН:

Јелисавето, голубице моја! Ево ти мужа из куповине са робом коју си тражила.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Купио си све?

МИЛОВАН:

Чини ми се да јесам.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Да видим.

МИЛОВАН:

Спушта кесе на сто.

Купио сам у бакалници код Тоше на ћоше цимета, шећера, брашна, кекса и фарбу за јаја.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дивно, хвала ти. Дај календар.

МИЛОВАН:

Дођи узми. Шта си села као ронђа?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Боли ме још глава. Чуј, решила сам да Нилу Пици зовемо Лепосавом или скраћено Лепом. Онако нашки...

МИЛОВАН:

Јесу ли ти биле Велинка и Зора?

Додаје јој календар.

Позвао сам их.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пусти их нек' иду дођавола.

МИЛОВАН:

Питам само онако. Дакле, све ти је ту.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Комшилук брине наше бригае.

МИЛОВАН:

Сви су људи исти.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Колико језичара има на овом свету! Велинка и Зора су једне од њих.

МИЛОВАН:

Јелисавето данас ће можда моја кева да наврне из Љига! Младенци су па да нас обиђе.

ЈЕЛИСАВЕТА:

И онако није одавно била.

МИЛОВАН:

Је л' им се допада лутка?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Једва су је приметиле.

МИЛОВАН:

Пакоснице.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јао, Миловане шта су ми рекле. Само да знаш. Увредиле су ме до костију.

Никад им нећу заборавити душевне муке које су ми на младенце задале. Рекле су ми... не могу да кажем...

МИЛОВАН:

Јелисавето, мужу треба све рећи. Без икаквих тајни, молим.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Па, кажу да нам је лутка уместо деце.

Милован се уједе за усну и заћути. Седне на кревет и гледа у Нилу Пицу.

Јелисавета стоји и не зна шта ће са рукама. Гледа испод ока у Милована.

МИЛОВАН:

Кажеш да је зовемо Лепосава.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Само предлажем.

МИЛОВАН:

Да знаш, Јелисавето, што је мени тешко.

Застаје

Не могу да ти опишем то што осећам. То је... како да почнем.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Баш ти хвала за календар. Баш да видим кад су задушнице да баби упалим свећу.

Прелистава календар.

МИЛОВАН:

Велинка и Зора су зачакале гадно питање. Због тога се једим и појешћу се изнутра. Волим те, а моја фамилија хоће децу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Волим те и ја хоћу децу.

МИЛОВАН:

А немамо их. Где су? Осим ове лутке нема онога што желимо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А шта ја могу?

МИЛОВАН:

Да родиш. Нећу ваљда ја, мушкарац да родим.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Можда је још рано.

МИЛОВАН:

Гле рано. Сви моји ортаци из радионице се поженили после мене, а ено већ шетају децу. Неко чак и близанце. Стално ме питају кад ћу ја. Ја ћутим као њутра, не смем ни да им приђем.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јао, ћути.

МИЛОВАН:

Ћутао сам и ћутим јер те волим. Али моја фамилија неће да ћути. Кева зато и долази. Хоће да те најури.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зар сам ја крива?

МИЛОВАН:

Сви кажу да јеси.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Можда још има времена?

МИЛОВАН:

Моји су љути што сам се оженио јаловом девојком. Три дана су већали и дошли до закључка да треба мене поново женити. Са женом која ће ми донети дете!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане, шта причаш?

МИЛОВАН:

Оно што ми је стриц Милојко рекао. Нисам смео да ти кажем. Али сада боље да те припремим пре него што дође моја кева из Љига. Само што није стигла.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане, кућо моја!

МИЛОВАН:

Јелисавето, голубице моја

Јелисавета му прилази и милује га по коси. Он милује лутку.

ГЛАС:

Споља

Ко не купи лоз од чика Драшка, он је вашка...

МИЛОВАН:

Уплаши ме овај. Мислио сам да кева сева још од врата. Она и стриц Милојко су најопаснија странка у фамилији. Кева је тврдо говорила да неће умрети без унука. Друго, неће да јој се село смеје и пита где су јој унуци!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Моја ће мајка од срца да падне кад види да се враћам. Остаћемо грдне саме и ојаћене. Она удовица, а ја распуштеница. Село ће да испира уста са нама. Е, мој Миловане ти не знаш шта то значи.

МИЛОВАН:

Јелисавето моја!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хоћеш ли ме се стварно сећати?

МИЛОВАН:

Обилазићу те сваке недеље.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Лажеш?!

МИЛОВАН:

Не лажем, кеве ми!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нећеш моћи од те нове?

МИЛОВАН:

А ко ће па њу да пита?...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јао што си био леп кад сам те први пут угледала код рингишпила. Као витез. Мене нешто штрецнуло у околини срца, а другарица ме придржала да не паднем. А ти диг'о главу па ко парип по вашару шећеш.

МИЛОВАН:

Угледао сам те у огледалцету док сам мерачио да га купим, али ми није одговарала позадина. Искористио сам мало да се огледам, кад...

ЈЕЛИСАВЕТА:

У огледалцету си угледао мене?!

МИЛОВАН:

Јес', тебе, Јелисавето! Као да си с неба пала. Те кике нећу моћи да заборавим у животу. Гледам ја, а продавац ми отима огледалце из руке. Виче да л' ћу да купим или нећу и тако нешто. Више га нисам чуо јер сам само тебе гледао.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Другарица ме мувала да пођемо кући али ја се укопала па ни да мрднем!

МИЛОВАН:

А била си се испрсила па ти се груди надимају...

ЈЕЛИСАВЕТА:

А срце није да куца него би испало да може!

Милован ћути.

А сада свему долази крај!

МИЛОВАН:

Ја нисам крив, мајке ми.

Отварају се врата. Улази Милованова мајка, забрађена марамом. У руци јој бошћа. Милован и Јелисавета је не примећују.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ту нема кривице. Судбина је одредила све наше путеве. Они се укрштају, разилазе, преплићу, одвајају... Мој и твој пут се укрстио, пошао је заједно неко време и онда се одвојио. Свако на своју страну.

МИЛОВАН:

Срце ми се цепа.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А шта ћу јадна ја да радим?

МАЈКА:

Ти ћеш, Јелисавето, дете моје, да се пакујеш!

Милован приђе и пољуби мајку. Јелисавета седне крај лутке.

МИЛОВАН:

Јелисавето, дођи поздрави маму!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Она више није моја мајка!

МИЛОВАН:

Јелисавето!!!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Она ме тера из рођене куће, руши брак, а ја да јој љубим руке. Миловане,

мужу мој, размисли да ли треба да то урадим. Она је мој злотвор.

МАЈКА:

Чујеш ли шта каже за твоју мајку!?!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Дакле, ваша досадашња снаја, да се пакује и да иде!

МАЈКА:

Немаш шта ни да пакујеш. Дошла си са куферчетом и отићи ћеш са куферчетом. Била си гоља!

МИЛОВАН:

Мајко, немој тако.

МАЈКА:

Пусти ме. Увредила ме је још када сам дошла. Јелисавето, ниси за мога сина... и квит. Лепо сам му говорила да те узме на пробу, али тврдоглави Милован... На оца се изметнуо. Глава тврда као буковина. Није хтео па сад морам да те истерујем. Нећу, ћерко, да останем без наследника.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ух, много баш имате.

МАЈКА:

Колико је, толико је. Углавном, нећемо јалову снају у фамилији и квит.

МИЛОВАН:

Ја идем у кафану на домине.

МАЈКА:

Нећеш богами. Седећеш овде док се спакује!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Зар одмах?

МИЛОВАН:

Остаће ваљда још који дан?

МАЈКА:

Е, нећа вала, ни сат. И ти да се не мешаш. Хајде, мала моја, пакуј се!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Полако. Нећу да дозволим да ме истерујете. Ово је моја кућа. Ви сте гост. Можете само да ме замолите да одем!

МАЈКА:

Ха... ха... ха... Ајмано једна, да нећеш уз војну музику да те отпратимо и у фијакер сместимо. Марш из куће!!!

МИЛОВАН:

Али... мајко!!!

МАЈКА:

Ћути док и тебе нисам истерала. Млакоњо.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Видиш, Миловане, морам одмах да идем. Отићи ћу овако, не требају ми ваше ствари. Ни моје. Мене ће моја мајка поново да обуче. Све вам остављам. Узећу само ташницу.

Узима црвену ташницу од пластике.

МАЈКА:

Такву те волим!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Много ме брига за ваша осећања према мени. Упропастили сте један људски живот...

МАЈКА:

Ко?

МИЛОВАН:

Ти, мајко. Остаће распуштеница!!!

МАЈКА:

Она, Јелисавета! Удаће се она за два сата! Миловане, сине, та ће одмах иза ћошка да нађе швалера и да се укрца у неку Олимпију. Не брини ти за њу, већ гледај своја посла и нек' ти нова жена роди сина.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А шта ако и нова жена не роди?

МАЈКА:

Језик прегризла, да бог да. А, што да не роди? Нису све јалове као ти!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Питам само шта ће онда бити?

МАЈКА:

Родиће.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане, мужу мој бивши, потражићеш ти твоју Јелисавету једног дана. Кад теби твоји кроје судбину... Твоја мајка и не помишља да си можда и ти кривац што нисмо имали деце.

МАЈКА:

Јелисавето, ђубруљо!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Јесте, то госпођа са села неће ни да помисли. Њен син је у реду. Јелисавета не ваља. Јалова Јелисавета, треба је истерати.

МИЛОВАН:

За то могу бити само жене криве, јел' тако мама?!

МАЈКА:

Не знам, боли ме срце. Увреди ми фамилију ова роспија.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нисам хтела да вређам. Само сам рекла да може да се деси тако нешто. Шта ћете онда од бруке!? Јесте ли размислили о томе.

МАЈКА:

Нећу да размишљам. Ако си завршила паковање, иди. Ево ти хиљадарка за аутобус до твог села.

Мајка јој да хиљадарку. Јелисавета узме.

МИЛОВАН:

Ево ти педесет банке за неке бонбоне успут.

Милован пружи Јелисавети петстотина, али га она немо гледа.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Купи бонбоне будућој жени, можда ће јој то помоћи да роди!!!

МИЛОВАН:

Јелисавето, молим те...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Главно је да стигнем до куће!

МАЈКА:

Ако се случајно успут не осврнеш!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Миловане, понела бих ову лутку што се онако безобразно зове, а што јој ја наденух име Лепосава. Нек имам неку успомену на наш брачни живот.

МАЈКА:

Она то хоће да те ражали. Истерај је, сине.

МИЛОВАН:

Узми, Јелисавето, узми Нилу Пици, лепу Италијанку из Италије!

МАЈКА:

То нек ти буде ћерка пошто не можеш да родиш!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Немојте из ината да вам докажем да могу да родим. Позваћу вас да гледате порођај!

Милован јој пружи лутку.

МАЈКА:

Скупо је то, Миловане!

МИЛОВАН:

Да, али ја Јелисавету волим и она је то заслужила. Јелисавето, голубице моја, узми ову лутку као успомену на твог мужа Милована!

МАЈКА:

Бившег мужа!

Милован се заплаче. Мајка му приђе и смести у кревет.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Још ми је муж. Ми нисмо званично разведени.

МАЈКА:

Миловане, смири се. Ниси дете!

МИЛОВАН:

Али ја Јелисавету волим. Како ћу без ње?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хвала ти на лутки, али сам закључила да си млакоња. Могао си да се одупреш фамилији и да ме задржиш.

Јелисавета са лутком и црвеном ташицом стоји крај врата.

МИЛОВАН:

Смирује се.

Како да те задржим кад те фамилија неће!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Довиђења, љубави моја!

МИЛОВАН:

Дођи да се пољубимо, љубави!

МАЈКА:

Не. Седи ту!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Биће нам теже после. Овако, ја ћу зажмури кад излазим. Ти зажмури такође!

МИЛОВАН:

Зашто да жмуримо?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Биће нам лакше!

МАЈКА:

Довиђења, Јелисавето, кћерко. Немој ти да се љутиш на мајку. Свака мајка воли свога сина. Све бих дала за њега. Милован мора да има наследника. Зато, срећан ти пут. Поздрави своју матеру.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хвала.

МИЛОВАН:

Јелисавето, голубице моја, ја сам већ зажмурио, а ти?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Нисам још. Ти жмурећи остајеш, а ја жмурећи одлазим.

МАЈКА:

Поздрави ујку.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ујка је умро.

МАЈКА:

Кад?

ЈЕЛИСАВЕТА:

Пре месец дана, бог да му душу прости.

МАЈКА:

Сажалевам случај, дете.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Шта сам оно хтела да узмем одавде!? Никако да се сетим?

МИЛОВАН:

Одвоји се од мајке.

Узми све што хоћеш, голубице моја!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Гледа га. Гледа. Сва одузета му каже:

Миловане, душо моја!

МИЛОВАН:

Гледа је. Гледа. И одговори.

Јелисавето, голубице моја!!!

МАЈКА:

Идем ја напоље да се ви лепо опростите. Боље као пријатељи него као непријатељи. Опростите се и... тако то... Главно да баба добије унучића и да их ђуска у крилу.

Мајка излази из собе.

МИЛОВАН:

Испратићу те на станицу.

ЈЕЛИСАВЕТА:

А зашто?!

МИЛОВАН:

Зато што има разних бараба па ме страх да те не нападну.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Ти се плашиш онога са „Олимпијом” иза ћошка?

Мајка се промоли кроз врата, вири.

Милован довикује.

МИЛОВАН:

Још мало, мама!

ЈЕЛИСАВЕТА:

Бар мало још да погледам свој дом. Наше гнездо. Лепо нам је било.

Јелисавета погледом милује ствари.

Милован поздрави своју мајку поздравом руке.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Узећу ти фарбу за јаја. Тамо на селу је нема.

Јелисавета ставља фарбу у ташну.

МИЛОВАН:

А ово што сам данас купио? Цимет, шећер...

ЈЕЛИСАВЕТА:

Хајде да кренемо иначе ћемо закаснити на аутобус!!!

Милован отвара врата. Јелисавета се још једном окрене.

Јелисавета застане на средини собе.

ЈЕЛИСАВЕТА:

Збогом срећни доме мој.

Милован и Јелисавета одлазе.

МАЈКА:

Улази мајка. Узима бошчу. Ставља на сто. Отвара бошчу и из ње вади звечку, пелене, капицу, опет звечку, ципелице, друге ципелице. Сва озарена почне да пева: „Суве шљиве и ораси...”

(И уз песму игра док се полако завеса спушта.)

КРАЈ